

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Mehmet Özhasseki** tarafından **Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri** gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sevilay Çelenk Özen
Diyarbakır Milletvekili

Bursa Nilüfer Belediyesi'ne ait 2022 yılı Sayıştay Denetim Raporunda muhasebe işlemlerinde, taşınmaz kayıtlarında, bağışların muhasebeleştirilmesinde, banka hesaplarında, ihale süreçlerinde ve alınan vergilerin, belediye gelirlerinin usulüne uygun kullandırılmasında çok sayıda usule aykırı işlem yapıldığı tespit edilmiştir. Tespit edilen bulguların bazıları şu şekildedir:

- “(...)Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünden ve İdareden temin edilen verilere göre, 429 adet taşınmazın tapu kayıtlarında yer aldığı halde muhasebe kayıtlarında yer almadığı, 291 adet taşınmazın muhasebe kayıtlarında yer aldığı halde tapu kayıtlarında yer almadığı tespit edilmiştir. (...)”
- “(...) Satışı yapılan taşınmazların ilgili maddi duran varlık hesaplarından çıkış kayıtları incelenmiş, 81 adedi arazi ve arsalar, 2 adedi binalar hesabından olmak üzere toplam 83 adet çıkış kaydında satış nedeniyle oluşan olumlu farkın gelirler hesabına kaydedilmeksizin varlığın değerine eklendikten sonra çıkışının yapıldığı görülmüştür. Bu nedenle muhasebe kayıtlarında 250 Arazi ve Arsalar Hesabı'nın 171.143.778,97 TL, 252 Binalar Hesabı'nın 36.164.440,01 TL fazla ve 600 Gelirler Hesabı'nın 207.308.218,98 TL kadar eksik tutarda yer aldığı tespit edilmiştir. Satış bedeli ile kayıtlı bedel arasındaki fark yanlış muhasebeleştirilmesi nedeniyle İdarenin dönem sonu mali tablolarında ilgili varlık ve gelir hesapları söz konusu tutar kadar doğruyu ve gerçek durumu yansıtmamaktadır. (...)”
- “ (...) Muhasebe kayıtlarına göre yıl içerisinde ortak olunan şirketler için toplam 77.198.417,35 TL tutarında sermaye taahhütlerinde bulunulduğu ancak 247 Sermaye Taahhütleri Hesabı'nın kullanılmadığı tespit edilmiştir. (...)”
- “ (...) İdareye nakit olarak yapılan bağış ve yardımların bütçeye gelir kaydedilmesi gerekirken, aynı olarak yapılan bağış ve yardımların ilgili varlık hesabına borç, Gelirler Hesabı'na alacak kaydedilerek muhasebeleştirilmesi, bütçe ile ilişkilendirilmemesi gerekmektedir. Yapılan incelemede; İdareye toplam 225.539,62 TL değerinde bina, arazi ve arsa, demirbaş, tesis, makine ve cihaz niteliğinde taşınır ve taşınmaz bağışların yapıldığı ve bütçe geliri olarak muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir. (...) İdareye ait Edebiyat, Müzik Enstrümanları ve Fotoğraf Müzesi'nin envanter kayıtları incelenmiş, bahse konu müzelere yapılan 358 adet aynı bağış ve yardımın yalnızca müze defterine kayıt edildiği, taşınır envanterine giriş kaydının yapılmadığı, dolayısıyla ilgili stok ya da taşınır hesabı karşılığında 600 Gelirler Hesabı'nda muhasebeleştirilmediği tespit edilmiştir. (...)”

- “Yapılan ihalelere ilişkin şartname ve sözleşmelerde rekabeti engelleyici hususlara yer verildiği görülmüştür. (...)Park Bahçeler Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen “2021 yılı muhtelif parkların bakım ve onarımı yapılması”, “Nilüfer Belediyesi sınırları içerisinde muhtelif alanlarda park yapılması”, “Nilüfer Belediyesi Sınırları İçerisinde 2022-1 Muhtelif Mahallelerde Yeni Park Yapım İşİ” ve “2022/1 Muhtelif Parkların Revize Edilmesi işİ” olmak üzere 4 adet ihalede yükleniciler tarafından çok düşük fiyat teklif edilen iş kalemlerinin yapılmadığı, yüksek fiyat teklif edilen iş kalemlerinin ise öngörülenden fazla imalat ile sonuçlandırıldığı tespit edilmiştir. (...) İhale edilen işlerde, yaklaşık maliyet icmal tablosunda yer alan miktarlar ile birim fiyat teklif cetvelinde bulunan miktarların farklı olduğu görülmüştür.İhale edilerek yapılması gereken bazı mal ve hizmet alımlarının, parasal limitin altında kalacak şekilde kısımlara bölünerek doğrudan temin yöntemiyle yapıldığı görülmüştür. Doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirilen, malın teslimi veya hizmetin ifasının belli bir süreyi gerektirdiği hallerde sözleşme düzenlenmediği görülmüştür. parasal limitler dahilinde doğrudan temin yöntemi ile gerçekleştirilen satın alma işlemlerinde, Kamu İhale Kurumunun internet sayfasından yasaklılık kontrolünün yapılmadığı, alım yapıldıktan sonra ise buna ilişkin bilgilerin EKAP'a kaydedilmediği tespit edilmiştir. Taşınmaz satışlarında, ihale bedeli dışında tellallık harcı alındığı görülmüştür. (...)”
- “ (...) 23 taşınmazın ortak hizmet projesi kapsamında yapılan protokolle bir derneğe tahsis edildiği, ilgili taşınmazlardan 18 adedinin aynı dernek tarafından üçüncü kişilere kiraya verildiği tespit edilmiştir. (...)”
- “(...)Vergi Dairesi Başkanlığından temin edilen verilere göre, belediye sınırları içerisinde 69.502 adet faal iş yeri bulunmaktadır. Bahse konu Vergi Dairesi Başkanlığından alınan bu işyeri sayısı içerisinde avukatlık büroları, eczaneler, doktor muayenahaneleri, muhasebe büroları, özel eğitim kurumları, noterler gibi belediyeden ruhsat almak zorunda olmayan işyerleri de bulunmaktadır. (...) Belediye kayıtlarına göre ise; belediye sınırları içerisinde toplam 14.522 adet işyerinin belediyeden işyeri açma ve çalışma ruhsatı aldığı görülmüştür. Faal işyeri sayısının 69.502 olduğu göz önünde bulundurulduğunda, ruhsat verilen 14.522 adet işyeri dışında geriye kalan 54.980 adet işyerinin tamamının Belediyeden işyeri açma ve çalışma ruhsatı almaktan muaf işyeri olamayacağı kanaatine varılmaktadır. (...) Vergi Dairesi Başkanlığından temin edilen verilere göre belediye sınırları içerisinde 69.502 iş yeri faal durumdadır. Ancak, İdare tarafından yıl sonu itibari ile 12.899 iş yerine çevre temizlik vergisi mükellefiyeti tesis edildiği görülmüştür. Faal iş yerleri ile karşılaştırıldığında, 56.603 adet iş yerine ÇTV mükellefiyeti tesis edilmediği tespit edilmiştir. (...)”
- “(...)Yönetmelik gereği yıl içerisinde tahsil edilen 4.033.946,85 TL tutarındaki otopark gelirinin cari harcamalarda kullanıldığı tespit edilmiştir. (...) 775 sayılı Gecekondur Kanunu hükümlerine göre oluşturulan fon hesabındaki tutarın konusu dışında belediye cari giderlerinde kullanıldığı görülmüştür. (...) Gecekondur fonu hesabında yer alan toplam 3.551.592,80 TL tutardaki gelirin maaş ödemesi, muhtelif mal ve hizmet alımı gibi belediyenin cari giderleri için kullanıldığı tespit edilmiştir. (...)”

Bu bağlamda:

1. Satışı yapılan 83 adet taşınmazın satış nedeniyle oluşan olumlu fark hangi amaçlarla gelirler hesabına kaydedilmemiş; varlık değerine eklendikten sonra çıkış kaydı yapılmıştır? Taşınmazların satış bedelinin yanlış muhasebeleştirilmesi hakkında Bakanlığınızca sorumluların açığa çıkartılması yönünde bir soruşturma başlatılmış mıdır? Eğer başlatılmışsa bu kişiler hakkında hangi yaptırımlar uygulanacaktır?
2. Taşınmazların tapu- muhasebe kayıtları arasında hangi amaçlarla tutarsızlık yaşanmaktadır? Kayıtlar neden mevzuat hükümlerine uygun bir şekilde yapılmamıştır?

- Kayıtları mevzuat hükümlerine uygun olarak yapmayan yetkililer hakkında hangi yaptırımları uygulamayı planlıyorsunuz?
3. Ortak olunan şirketler için toplam 77.198.417,35 TL tutarında sermaye taahhüdü için hangi amaçlarla Sermaye Taahhütleri Hesabı'nın kullanılmamıştır?
 4. Bütçe ile ilişkilendirilmemesi gereken aynı olarak yapılan toplam 225.539,62 TL değerinde bağış ve yardımların bütçe geliri olarak kaydedilmesindeki niyet nedir? Bu konuda sorumlu kişiler hakkında Bakanlığınızca bir soruşturma başlatılmış mıdır? Sorumlu kişiler hakkında hangi idari ve cezai yaptırımlar uygulanacaktır?
 5. İdareye ait Edebiyat, Müzik Enstrümanları ve Fotoğraf Müzesi'nin envanter kayıtlarına göre müzelere yapılan 358 adet aynı bağış ve yardım neden sadece müze defterine kaydedilmiş; taşınır envanterine kaydı yapılmamıştır? Taşınır hesabına kaydedilmediği için bu bağışların gelir hesabında muhasebeleştirilmemesine ve dolayısıyla kamu zararına yol açan yetkililer hakkında bir soruşturma başlatılmış mıdır? Sorumlular hakkında hangi idari ve cezai yaptırımlar uygulanacaktır?
 6. İhalelerde yapılan usülsüzlüklerden doğan kamu zararı ne kadardır; nasıl giderilmesi planlanmaktadır? Bu uygulamalardan sorumlu idareciler hakkında hangi cezai yaptırımlar uygulanacaktır?
 7. Otopark gelirleri hangi amaçlarla otopark hesabına yatırılmak yerine cari harcamalarda kullanılmıştır? Cari harcamalar denilen harcama kalemleri nelerdir? Otopark tesisi için gerekli arsa alımları için kullanılabilecek bu gelirlerin cari harcamalarda kullanılmasından doğan kamu zararı nasıl giderilecektir?
 8. Belediye sınırları içerisinde toplam 14.522 adet işyerinin belediyeden işyeri açma ve çalışma ruhsatı aldığı görülmüşken faal işyeri sayısının 69.502 olmasının açıklaması nedir? İşyeri açma ve çalıştırma ruhsatı olmadan 54.980 adet işyerinin çalışmasına müsaade eden idareciler hakkında Bakanlığınızca başlatılan bir soruşturma var mıdır? Bu yetkililer hakkında hangi yaptırımlar uygulanacaktır?
 9. Vergi Dairesi Başkanlığından temin edilen verilere göre belediye sınırları içerisinde 69.502 işyerinden sadece 12.899 işyerine çevre temizlik vergisi mükellefiyeti tesis edildiği görülmüştür. 56.603 adet işyerine ÇTV mükellefiyeti tesis edilmemesinin sebebi nedir? Bu usülsüzlükten doğan kamu zararı nasıl karşılanmıştır? Bu usülsüzlükler nedeniyle yurttaşlara yüklenen ek bir maliyet olup olmadığının kontrolü yapılmış mıdır?
 10. "Ortak hizmet projesi" kapsamında yapılan protokolle 23 taşınmazın bir derneğe tahsis edildiğinden Bakanlığınız haberdar mıdır? 23 taşınmaz hangi derneğe tahsis edilmiştir? Amacına uygun kullanılmayıp, taşınmazların 18 adedinin dernek tarafından üçüncü kişilere kiraya verildiğinden haberdar mısınız? Bu konuda halihazırda yürütülen bir soruşturma var mıdır? Belediye yetkilileri ve dernek ilgilileri hakkında hangi yaptırımlar uygulanacaktır?